

Innst. S. nr. 223

(2003-2004)

Innstilling til Stortinget fra samferdselskomiteen

St.prp. nr. 59 (2003-2004)

Innstilling fra samferdselskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutninger nr. 79/2003 og nr. 80/2003 av 20. juni 2003 og nr. 11/2004 av 6. februar 2004 om innlemmelse av direktiver på området for elektronisk kommunikasjon

Til Stortinget

SAMMENDRAG

EUs nye reguleringspakke for elektronisk kommunikasjon

Formålet med EUs nye reguleringspakke som presenteres i proposisjonen, er å legge forholdene til rette for en videre utvikling innenfor området for elektronisk kommunikasjon.

Den nye markedssituasjonen og den teknologiske utviklingen innenfor området elektronisk kommunikasjon, har ført til behov for å endre regelverket.

Samferdselsdepartementet mener at reguleringspakken fremmer utviklingen innen sektoren. Endringen av myndighetenes virkemiddelbruk i tråd med EUs nye reguleringspakke antas å ville føre til en hensiktsmessig regulering av området for elektronisk kommunikasjon, og vil dermed bidra positivt til den samlede samfunnsøkonomiske utvikling. Samferdselsdepartementet tilrår at Norge godkjenner EØS-komiteens beslutninger nr. 79/2003 og nr. 80/2003 av 20. juni 2003 og nr. 11/2004 av 6. februar 2004. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Siden ett av direktivene nødvendigvis gjør lovendringer, samt at direktivene samlet sett anses å være av særlig viktighet, ble EØS-komiteens beslutninger fattet med forbehold om Stortingets samtykke i samsvar med Grunnloven § 26 annet ledd. Andre lovendringer som var nødvendige for å gjennomføre direktivene er vedtatt ved Ot.prp. nr. 58 (2002-2003).

Forholdet til norsk rett

Reguleringspakken er gjennomført i norsk rett gjennom lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven), som erstattet teleloven, jf. Ot.prp. nr. 58 (2002-2003). Ekomloven trådte i kraft 25. juli 2003.

Når det gjelder gjennomføring av kommunikasjonsverndirektivet, er det i tillegg til ekomloven nødvendig å foreta enkelte endringer i markedsføringsloven.

For en nærmere vurdering av konsultasjonsprosedyren i forhold til Grunnloven, samt utfyllende informasjon om gjennomføring av konsultasjonsprosedyren i praksis for EFTA/EØS-landene, vises det til Ot.prp. nr. 58 (2002-2003) Om lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven).

Administrative og økonomiske konsekvenser

Gjennomføringen av reguleringspakken vil kunne få konsekvenser for myndighetens ressursbruk. Post- og teletilsynet vil kunne få behov for økte ressurser knyttet til utarbeidelse av markedsanalyser, vurdering av sterk markedsstilling og pålegg av tilpassede virkemidler.

Det legges opp til at leveringspliktige tjenester (universelle tjenester, jf. USO-direktivet) skal sikres gjennom avtale eller pålegg. Dersom myndigheten vil måtte sikre leveringspliktige tjenester gjennom en anbudsutlysning, vil dette kunne føre til økt ressursbruk.

Kommunikasjonsverndirektivets bestemmelse om anonymisert behandling av lokaliseringsdata kan medføre omlegging av rutiner og økte kostnader for tilbyderne.

Samlet sett antas det at et eventuelt økt ressursbehov i inneværende budsjettår kan håndteres innenfor eksisterende budsjettammer for Samferdselsdepartementet og Post- og teletilsynet. Eventuelle økte behov fremover avhenger bl.a. av antall klagesaker, og vil eventuelt bli tatt opp i de årlige budsjettfremleggene.

Generelt om reguleringspakken

Bred introduksjon av konkurranse i form av fri etableringsrett og den teknologiske utviklingen har medført at de tidligere "grenser" mellom spesielt telekommunikasjon, IT og media gradvis har blitt mer utvisket. Utviklingen har ført til behov for å oppdatere og revidere EUs lovgivning på dette området ved at reguleringspakken, gjennom et konsistent og teknologinøytralt regelverk, regulerer all virksomhet innenfor området for elektronisk kommunikasjon, med tilhørende tjenester, utstyr og installasjoner.

Reguleringen skal bidra til et harmonisert regulatorisk rammeverk for elektroniske kommunikasjonsnettverk og -tjenester i EU.

Reguleringspakken tilpasser regelverket til en markedsituasjon med økende grad av konkurranse, og til en teknisk utvikling som gir stadig nye muligheter.

Reguleringspakken opprettholder den asymmetriske reguleringen der tilbyder med sterk markedsstilling reguleres strengere enn andre. Begrepet "sterk markedsstilling" gis nytt innhold. Det angis aktuelle virkemidler som tilsynsmyndigheten kan velge mellom når det pålegges forpliktelser på tilbyder med sterk markedsstilling for å skape/opprettholde effektiv konkurranse i markedet. Det legges opp til større åpenhet i tilsynsmyndighetenes arbeid, utstrakt bruk av konsultasjon i enkeltsaker mellom de nasjonale tilsynsmyndighetene og mellom de nasjonale tilsynsmyndigheter og Kommissjonen.

Bakgrunn/Beslutningene i EØS-komiteen

EØS-komiteen vedtok 6. februar 2004 å endre EØS-avtalens vedlegg II (tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), vedlegg X (audiovisuelle tjenester) og vedlegg XI (telekommunikasjonstjenester) ved innlemmelse av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/21/EF av 7. mars 2002 om felles rammebestemmelser for elektroniske kommunikasjonsnett- og tjenester (rammedirektivet), europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/20/EF av 7. mars 2002 om tillatelser til etablering og drift av elektroniske kommunikasjonsnettverk og -tjenester (tillatelsesdirektivet), europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/19/EF av 7. mars 2002 om tilgang til, og samtrafikk mellom, elektroniske kommunikasjonsnettverk og tilhørende elementer (tilgangsdirektivet), og europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/22/EF av 7. mars 2002 om universelle tjenester og forbrukerrettigheter knyttet til elektroniske kommunikasjonsnettverk og -tjenester (USO-direktivet).

Videre vedtok EØS-komiteen 20. juni 2003 å endre EØS-avtalens vedlegg XI (telekommunikasjonstjenester) ved innlemmelse av europaparlaments- og rådsvedtak 2002/676/EF av 7. mars 2002 om et frekvenspolitisk regelsett i det europeiske fellesskap (frekvensvedtaket) og europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/58/EF om behandling av privatlivets fred innen området for elektronisk kommunikasjon (kommunikasjonsverndirektivet). Rettsaktene utgjør til sammen EUs reguleringspakke på området for elektronisk kommunikasjon.

Beslutningene i EØS-komiteen er nærmere omtalt i kapittel 4 i proposisjonen.

De ovennevnte rettsaktene erstatter og opphever diverse rammedirektiv og rådsvedtak.

Nærmere om rettsaktene

Følgende rettsakter er nærmere omtalt i kapittel 3 i proposisjonen:

- Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/21/EF om felles rammeregler for elektroniske kommunikasjonsnett- og tjenester (rammedirektivet)

Et hovedformål med rammedirektivet er å lage en harmonisert regulering for elektroniske kommunikasjonsnettverk og -tjenester i EU. Virkeområdet for direktivet er utvidet i forhold til dagens rammedirektiv til å omfatte alle elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester, inkludert blant annet digitale kringkastingsnettverk. Rammedirektivet inneholder prosedyrer og prinsipper som regulerings- og tilsynsmyndigheten i det enkelte land må forholde seg til ved utformingen av og tilsyn med nasjonalt regelverk.

Regulatoriske forpliktelser skal bare pålegges områder der det ikke er oppnådd bærekraftig konkurranse.

- Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/20/EF om tillatelse for elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester (tillatelsesdirektivet)

Formålet med tillatelsesdirektivet er å revidere og forenkle systemet for konsesjoner for å begrense reguleringsregimet til et nødvendig minimum.

- Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/19/EF om tilgang til og samtrafikk mellom elektroniske kommunikasjonsnett og tilhørende ressurser (tilgangsdirektivet)

Hovedformålet med tilgangsdirektivet er å etablere et regelsett for forholdet mellom tilbydere av elektronisk kommunikasjonsnett og -tjenester med sikte på å oppnå bærekraftig konkurranse, interoperabilitet mellom nett og tjenester og fordeler for brukerne. Tilbyder med sterk markedsstilling pålegges å imøtekomme enhver rimelig anmodning om samtrafikk.

- Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/22/EF om leveringspliktige tjenester og brukerrettigheter i forbindelse med elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester (direktivet om leveringspliktige tjenester)

Hovedformålet med direktivet er å sikre EU-borgerne tilgang til elektroniske kommunikasjonstjenester av høy kvalitet og til rimelige priser, også på områder der brukerens behov ikke sikres ved markedets tilbud.

Direktivet slår fast at bl.a. taletelefoni, katalogtjenester, telefonautomater, nødtjenester, og tjenester til funksjonshemmede skal være såkalte Universal Service Obligations (universelle tjenester) som alle bru-

kere skal ha tilgang til. Omfanget av hva som regnes for universelle tjenester og som følgelig omfattes av en leveringsplikt, er ikke utvidet. Imidlertid skal omfanget vurderes to år etter direktivets ikrafttredelse, og deretter hvert tredje år.

Når medlemsstaten etter anmodning fra en tilbyder som er utpekt til å tilby USO-tjenester og på grunnlag av en objektiv beregning av kostnadene, finner at en tilbyder er pålagt en urimelig byrde, kan medlemsstaten beslutte å etablere en finansieringsordning. En slik finansieringsordning kan kun omfatte de tjenestene som ligger i definisjonen av universelle tjenester.

- Europaparlaments- og rådsvetdakt 2002/676/EF om rammeregler for radiospektrumpolitikk i Det europeiske fellesskap (radiospektrumvedtaket)

Formålet med vedtaket er å etablere en politisk og rettslig ramme for medlemsstatene for å sikre koordinering av frekvenspolitikken og i den grad det er hensiktsmessig, en harmonisering av betingelsene for tilgang til og effektiv utnyttelse av frekvensene i det elektromagnetiske frekvensspekteret.

- Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/58/EF om behandling av personopplysninger og personvern i sektoren for elektronisk kommunikasjon (kommunikasjonsvernordningen)

Direktivet omhandler kommunikasjonsvern og kommer til anvendelse på behandling av personopplysninger i forbindelse med tilbud om offentlige elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester.

Hovedformålet med direktivet er å beskytte personvernrettigheter innenfor området for elektronisk kom-

munikasjon og harmonisere medlemsstatenes bestemmelser på dette området.

Direktivet inneholder en ny bestemmelse om lokaliseringssdata, dvs. data som behandles i et elektronisk kommunikasjonsnett og som angir den geografiske posisjonen for terminalutstyret til brukeren av en offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste. Lokaliseringssdata kan kun behandles hvis de er anonymisert eller hvis abonnenten eller brukeren samtykker.

Uttalelse fra utenrikskomiteen

Utenrikskomiteen melder ingen merknader til utkast til innstilling fra samferdselskomiteen.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sigrun Eng, Bjørgulv Froyn, Oddbjørg Ausdal Starrfelt og Tor-Arne Strøm, fra Høyre, Anne Berit Andersen, Sverre J. Hoddevik, Hans Gjeisar Kjæstad og lederen Petter Løvik, fra Fremskrittspartiet, Thore A. Nistad og Kenneth Svendsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Geir-Ketil Hansen og Heidi Sørensen, fra Kristelig Folkeparti, Odd Holten og Jan Sahl, og fra Senterpartiet, Jorunn Ringstad, har ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker til godkjenning av EØS-komiteens beslutninger nr. 79/2003 og nr. 80/2003 av 20. juni 2003 og nr. 11/2004 av 6. februar 2004 om innlemmelse av direktiver på området for elektronisk kommunikasjon.

Oslo, i samferdselskomiteen, den 3. juni 2004

Petter Løvik
leder

Bjørgulv Froyn
ordfører

